

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania T. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z.

o prawo do emerytury górniczej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 21 stycznia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 30 października 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 30 października 2019 r., oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddziału w Z., wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 12 kwietnia 2018 r., w którym zmieniono decyzję organu rentowego z dnia 4 września 2017 r. i przyznano T. W. prawo do emerytury górniczej.

W rozpoznawanej sprawie sporna była tylko jedna kwestia, a mianowicie, czy okres służby wojskowej – realizowanej w okresie od dnia 15 marca 1989 r. do dnia 19 września 1990 r. – można zaliczyć do stażu warunkującego prawo do emerytury górniczej. Sądy obu instancji zaakceptowały tego rodzaju rozwiązanie. Organ rentowy oponował.

Skargę kasacyjną wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zarzucił wyrokowi Sądu odwoławczego naruszenie art. 50a ust. 1 pkt 2 i art. 50c ust. 1

ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 125 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, organ rentowy wskazał na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Podniósł, że istota zagadnienia prawnego sprowadza się do przesądzenia czy w świetle obowiązującej regulacji prawnej możliwe jest uwzględnienie służby wojskowej do okresu pracy górniczej wymaganej w art. 50a ust. 1 ustawy emerytalnej do nabycia prawa do emerytury górniczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Zagadnienie prawne, które zostało podniesione przez organ rentowy, a które ma decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu, było już przedmiotem oceny Sądu Najwyższego. Ostatnio aspektem tym Sąd Najwyższy zajmował się w wyroku z dnia 17 stycznia 2019 r., II UK 476/17, niepublikowany W sprawie tej istota sporu sprowadzała się do udzielenia odpowiedzi na pytanie o możliwość zaliczenia skarżącemu okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej w wymienionym okresie do wymaganego - w myśl art. 50a ust. 1 pkt 2 (oraz odpowiednio art. 50a ust. 2) ustawy o emeryturach i rentach – do nabycia prawa do emerytury górniczej po ukończeniu 55-tego lub 50-tego roku życia, 25-letniego okresu pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, zdefiniowanych w art. 50c tej ustawy. Sąd Najwyższy odnosząc się do tej materii wskazał na swoje wcześniejsze orzecznictwo. W wyroku z dnia 3 sierpnia 2016 r., I UK 283/15 (LEX nr 2148646), a także wyrokach z dnia 30 stycznia 2018 r., I UK 513/16 (OSNP 2018 nr 9, poz. 127) i z dnia 18 kwietnia 2018 r., III UK 57/17 (LEX nr 2497579), przesądzono bowiem, że czas odbywania przez ubezpieczonego zasadniczej służby wojskowej w okresie obowiązywania, kolejno art. 108 ust. 1, art. 120 ust. 1, art. 125 ust. 1 i ponownie art. 120 ust. 1 ustawy z 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej zalicza się - przy spełnieniu określonych w tejże ustawie

warunków - do stażu pracy górniczej uprawniającej do emerytury górniczej z mocy art. 50a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

We wskazanych judykatach Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że rozstrzygnięcia problemu prawnego występującego w sprawie należy szukać nie tyle na gruncie przepisów Rozdziału 3a Działu II ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ile w obowiązujących w okresie odbywania przez skarżącego czynnej służby wojskowej przepisach ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, a ściślej: art. 108 ust. 1 oraz następnie art. 120 ust. 1, art. 125 ust. 1 i ponownie art. 120 ust. 1 tej ustawy, które stanowiły, że pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od zwolnienia z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej podjął pracę, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął pracę w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z Kodeksu pracy oraz przepisów szczególnych. Treść powołanych przepisów wskazywała, że okres służby wojskowej traktuje się tak samo jak wykonywanie w tym czasie pracy przez pracownika. Jeżeli więc pracownik wrócił do zakładu pracy, jego zatrudnienie przed służbą wojskową, okres służby wojskowej i okres pracy po służbie wojskowej traktowano tak, jakby to był nieprzerwany okres zatrudnienia w tym samym zakładzie pracy.

W omawianych wyrokach Sąd Najwyższy nawiązywał do orzecznictwa dotyczącego zliczenia służby wojskowej do stażu pracy w szczególnych warunkach. Mając na uwadze tę ugruntowaną linię orzeczniczą Sądu Najwyższego, stwierdził, że czas odbywania przez ubezpieczonego zasadniczej służby wojskowej w okresie obowiązywania kolejno art. 108 ust. 1, art. 120 ust. 1, art. 125 ust. 1 i ponownie art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej zalicza się – przy spełnieniu warunków określonych w tejże ustawie – do stażu pracy górniczej uprawniającej do emerytury górniczej z mocy art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do takiej konkluzji skłania językowa wykładnia powołanych przepisów art. 108 ust. 1 (art. 120 ust. 1, art. 125 ust. 1 i ponownie art. 120 ust. 1) ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej jako *lex specialis*, wzmocniona dodatkowo wykładnią

systemową oraz funkcjonalną (art. 85 ust. 1 oraz art. 2 i art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, z których wynika zakaz ustanawiania takich regulacji ustawowych lub dokonywania takiej wykładni przepisów prawa powszechnie obowiązującego, które dopuszczałyby jakiegokolwiek pokrzywdzenie obywatela z powodu wykonywania publicznego obowiązku obrony Ojczyzny).

Znając przedstawione, jednolite orzecznictwo Sądu Najwyższego, staje się jasne, że zagadnienie prawne, na które powołuje się organ rentowy nie ma charakteru „istotnego” w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Skoro dana kwestia jurydyczna została już zgodnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniona, to Sąd Najwyższy nie powinien przyjmować do rozpoznania kolejnych skarg kasacyjnych, tylko po to, aby ponownie potwierdzać już przesądzoną kwestię.

Mając na uwadze przedstawione racje, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.